

ROMÁNIAI EVANGÉLIKUS-LUTHERÁNUS EGYHÁZ
PÜSPÖKI HIVATAL

RO 400105 KOLOZSVÁR
Bdul. 21 Decembrie 1989, 1. szám
Tel/Fax: +40264596614, +40264593897
releph@yahoo.com

Húsvét másképp

„...megalázta magát, és engedelmeskedett mindhalálig, mégpedig a kereszthalálig.”
(Fil 2,8)

Emlékezetes év lesz a 2020-as esztendő, hiszen mélyen bevészte magát tudatunkba, és ezzel együtt közös emlékezetkultúránk részévé, kitörölhetetlen tartalmává lett. A globális járványjelenség hideg zuhanyként ébresztett rá újra arra a veretes igazságra, hogy alapjában véve mennyire bizonytalan és kiszolgáltatott emberi lényünk, törekeny ittlétünk, milyen határok és korlátok között vergődik folyton-folyvást.

Elszomorodva, keserű szájjal olvasom a 2020-as lelkeszi munkajelentéseket a gyülekezetek életéről, népmozgalmi adatokról, a szolgálatokról általában. Kétségbeesítő, lehangoló, enyhén szólva tragikus helyzetkép tárult elém. Kulcsszavunk lett, szinte kivétel nélkül minden helyzetjelentésben az, hogy elmaradt, felfüggesztettük, ideiglenesen szünetel: istentiszteletek, lelki alkalmak, áhítatok, család- és beteglátogatások, gyermek-, ifjúsági- és egyéb alkalmak, kis híján szinte minden. Néha, itt-ott egy vakmerő, elkötelezett szolgatárs vagy lelkes szervezőcsapat mert dacolva repedést törni a zárlat szigorú, kemény falán.

De be kell vallani, hogy munkánk, hivatásunk egyre inkább digitalizálódott, többnyire virtuálissá vált, akárcsak az egész életünk. Ebben az új élethelyzetben olyan fogalmak váltak otthonossá mindennapi szótárunkban, mint a távmunka, távoktatás, táv-online istentisztelet, virtuális áhítat. Néhány filmkocka lettünk a képernyőn, sűrített, pár másodperces unalmas hír-, szó- és gondolatfoszlány. A krónikussá vált krízis-munkajelentéseink egyetlen és igazi pozitívuma online szolgálataink számszerű növekedése. Új tudás, új képesség, új megoldások és eszközök váltak életünk elengedhetetlen részeivé. Lassan beletanultunk és beleszoktunk mi, idősebbek is az új kommunikáció színes, szövevényes, időnként roppant bonyolultnak tetsző világába. Szépen, lassan megtanulunk „ütőképesen”, hatékony célszerűséggel kommunikálni az online térben. Az egésszel csak az a gond, hogy bár egyre jobban kommunikálunk, ezzel egy időben kezdtünk lassan elfelejteni beszélni, beszélgetni, ép és szép emberi nyelven. Mert más a kettő, egészen más. Érdemben és tartalmasan beszélgetni csak te és én viszonyban lehet. Beszélni és beszélgetni csak ott és csak úgy lehet, ha én és te, ha mi ott vagyunk, jelenvalókként, de mindenképpen valóságosan, testben és lélekben. S bármilyen nagyszerű és komplex legyen az online világ, a látszat soha, de soha nem tudja, és nem is fogja pótolni a valóságot, mint ahogy a beszédet sem a mégoly progresszív kommunikáció.

Furcsa, nagyon szokatlan, „doketikus”, értsd látszat-létre lettünk kárhóztatva az egyre elhúzódó válságban, és csak remélni tudom, hogy ez nem örökké, hanem csak ideig-óráig tart. Most, húsvét küszöbén, a feltámadás ünnepére készülve ezt a doketikus, látszat-felfogást szeretném felidézni. A doketizmus nem egy vallás, egy szekta volt az első századokban, hanem sokkal inkább egy ókeresztyén krisztológiai interpretáció. Ez a felfogás azt vallotta, hogy Jézus Krisztus földi, fizikai volta csupán

látszat, érzékcsalódás. Jézus testi realitása igazából nem létezett, egy illúzió, látszat volt, halála és feltámadása úgyszintén, csupán istensége, mindenhatósága volt az ő reális létformája. A kereszten sem ő hal meg, ezért feltámadnia sem kell, mert mindig is élt. Az egész szenvedéstörténet inkább allegória, ami túlmutat a közvetlen valóságon. A látszat-történetek mögött, vagy azok mélyén meghúzódó eszmei tartalom munkálja az üdvöt. Tudom, hogy a dolgok alakulása miatt idén is nehéz lesz szabadon, önfeledten és nyilvánosan, a ránk erőltetett korlátok nélkül megünnepelni a húsvétot, az élet ünnepét. Valószínűleg marad a távolságtartás, a bezártság és a virtuális ünnepi forma, a látszat. Ennek ellenére a mostani húsvét egy vízvonalas határállomás lehet számunkra, határozott kijövetel a látszathoz, a mesterségesen kreált virtuális valótlanból, a félelmek, zavarodottság világából a valóságba.

A húsvét most az a pillanat legyen, egy olyan katartikus lelki megnyilatkozás, amelyben lelkünk „útvonaltervezője” kimondja: „újratervezés”. Jézus Krisztus szenvedése, halála, feltámadása nem látszat, nem illúzió, nem egy virtuális térben vagy időben történik, hanem hitismeretünk alapján valóságosan beágyazódva emberi történelmünkbe. A feltámadás, annak fizikai megnyilatkozása is valóság, nem látszat, nem tévedés, nem mítosz. Igaz, ami ott és akkor történik, az nem az immanens törvényszerűségek kategóriába sorolható, de attól valóságos és reális történés.

Jézus sírját egy óriási, nehéz kő zárta el a külső világtól. A húsvét reggelén odasiető asszonyok bizonyára nem tudták volna saját, törekény erejükkel elhengeríteni a nehéz torlaszt. Mégis, minden pillanatnyi nehézség, megoldhatatlannak tűnő akadály ellenére elindultak. A kétségbeesés, gyász, fájdalom, csalódás, félelem nem tudta megállítani őket, bátrak voltak, és elindultak. Húsvét üzenete elemi erővel töri át a halál, a félelem sírkövét – mert Isten életre teremtette az embert, nem csupán egy véges, korlátozott, földi rövid létre, hanem az örök életre.

A lezárt sírról a súlyos követ nem az emberi erő, az emberi tényező gördíti el, hanem Isten hatalma. A feltámadás valósága és törvényszerűsége nyilatkozik itt meg.

Nem egy illuzórikus történet, nem egy Krisztus-eszme, egy bűnt semlegesítő nagyszerű egyetemes gondolat adja az üdvösséget, hanem Jézus Krisztus valóságos testi, fizikai halála és valóságos feltámadása a megdicsőült testben.

Ez az esemény emlékeztet bennünket leginkább arra, hogy a tér az idő korláta között vergődő életünk, ittlétünk mégsem a halállal, az elmúlással, a teljes megsemmisüléssel végződik, nem bedobva vagyunk a létezésbe. A húsvét arra emlékeztet minket, hogy a látható, tapasztalati, véges dolgokon és történeteken túl ott van az Örök, a Lét teljessége, Isten Ország, aminek egy történet által mi is részei vagyunk.

Nekünk is bátornak kell lenni, és ezen az ünnepen elindulni egymás felé és a feltámadott Úr felé, hátrahagyva félelmet, bizonytalanságot, mindenféle szellemi zavaró tényezőt. A látszathoz, a bezárt virtualitásból álljunk végre az élet, a valóság, a helyreállítás talajára. Merjünk a feltámadás erőterére hagyni, Krisztus feltámadásának erejéből élni, élni most már a valóságban!

Ezzel a biztatással kívánok a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház minden tagjának és családjának áldott, örömteli húsvétot!

Kolozsvár, 2021. húsvétja

Adorjáni Dezső Zoltán
a Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház püspöke